

برآورد بهره‌وری صنایع روستایی و بررسی رابطه کارآیی عوامل تولید با رشد ارزش افزوده

مجری طرح: پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس
کارفرما: معاونت عمران و صنایع روستایی اداره کل طرح‌های صنعتی و بهره‌برداری
مدیر مسئول طرح: دکتر علی عسگری
سال خاتمه: ۱۳۸۰

خلاصه‌ای از کلیات و نتایج طرح:

هدف اصلی تحقیق روشن ساختن چند نکته اساسی به شرح زیر است:

- ایجاد و توسعه صنایع در مناطق روستایی راه حلی اجتناب ناپذیر در فرآیند توسعه پایدار روستایی است.
 - ایجاد و توسعه صنعت در نواحی روستایی دارای مراحل است.
 - عوامل متعددی بر تولید اثر می‌گذارند و همه این عوامل در اختیار و کنترل بنگاه‌های تولیدی از جمله کارگاه‌های صنعتی روستایی نیستند و بنابراین باید توسط جامعه و نهادهای عمومی مهیا شوند.
 - توسعه صنعت در مناطق روستایی بدون توجه به مساله بهره‌وری تولید ارزش و اهمیت چندانی ندارد.
 - اتخاذ سیاست‌های درست در زمینه افزایش بهره‌وری در صنایع روستایی مستلزم شناخت درست مفهوم بهره‌وری، روش‌های اندازه‌گیری بهره‌وری و تحولات آن و عوامل موثر بر آن می‌باشد.
- به نظر می‌رسد توضیح این نکات می‌تواند ضمن طرح مساله اصلی این مطالعه مسیر و جهت‌گیری بعدی مطالعات را بخوبی روشن نماید.

ادامه این گزارش به صورت زیر تنظیم شده است: ابتدا در فصل اول مطالعات نظری مربوط به بهره‌وری ارائه می‌شود. سپس در قسمت دوم صنایع روستایی کشور مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرند. در این فصل تعاریف و مفاهیم ارزش افزوده و بهره‌وری، روش‌های اندازه‌گیری بهره‌وری و عوامل موثر بر آن از دیدگاه نظری توضیح داده می‌شود.

فصل دوم به اختصار به تعریف صنایع روستایی و طبقه‌بندی آنها، سابقه صنایع روستایی در کشورهای مختلف و ایران، تشریح شاخص‌های اقتصادی، عملکردی و جغرافیایی و نهادی صنایع روستایی کشور می‌پردازد. به دنبال این دو فصل در مراحل بعدی این مطالعه ابتدا به بحث اندازه‌گیری بهره‌وری در صنایع روستایی کشور پرداخته می‌شود و سپس بهره‌وری در صنایع روستایی کشور برآورد و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. آنگاه عوامل موثر بر بهره‌وری در صنایع روستایی کشور مورد مطالعه قرار می‌گیرند. بر مبنای این مطالعات، روش‌های افزایش بهره‌وری در صنایع روستایی مورد بررسی و سیاست‌های مناسب برای افزایش بهره‌وری در صنایع روستایی کشور ارائه می‌شود.